

Η Τορά στην περασά Μπαμιντμπάρ περιγράφει το σχηματισμό με τον οποίο ο λαός του Ισραήλ ταξίδευε μέσα στην έρημο κατά την πορεία του προς τη γη Χαναάν. Ο Θεός είχε δώσει πολύ συγκεκριμένες οδηγίες σχετικά με τη μετακίνηση αλλά και τη στρατοπέδευση του έθνους. Σε κάθε φυλή είχε ανατεθεί συγκεκριμένη θέση τόσο κατά τη διάρκεια του ταξιδιού όσο και όταν το έθνος στρατοπέδευε. Έτσι ο λαός ταξίδευε με πλήρη τάξη και τρόπο σαφώς οργανωμένο και όχι σε μια τυχαία, χαοτική πορεία.

Το Μιντράσ αναφέρει ότι, όταν ο Θεός πληροφόρησε για πρώτη φορά τον Μωυσή για το λεπτομερή αυτό σχηματισμό, εκείνος φάνηκε πολύ προβληματισμένος. «Δεν είναι αρκετό», αναρωτήθηκε, «ότι το έθνος καταγγέλλει τις σκληρές συνθήκες στην έρημο; Τώρα θα έχουν και κάτι άλλο για να διαμαρτύρονται! Οι φυλές θα αρνηθούν τη θέση τους, υποστηρίζοντας ότι οι άλλες φυλές έτυχαν ευνοϊότερου μέρους και ειδικής

μεταχείρισης!». Ο Μωυσής εξέφρασε την ανησυχία ότι οι φυλές ίσως τσακωθούν μεταξύ τους για ασήμαντους λόγους, καθεμιά εποφθαμιώντας την ειδική θέση της άλλης.

Ο Θεός όμως διαβεβαίωσε τον Μωυσή ότι όλες οι φυλές θα αποδέχονταν το σχηματισμό αυτό, καθώς υπήρχε ήδη ένα προηγούμενο αναφορικά με τη ρύθμιση αυτή. Συγκεκριμένα, μετά το θάνατο του πατριάρχη μας Ιακώβ, οι γιοι του μετέφεραν το φέρετρό του για ταφή στη γη Χαναάν, στο σπήλαιο Μαχπελά. Η πομπή συστάθηκε σε ειδικό σχηματισμό έτσι ώστε ο κάθε γιος να συνοδεύει από συγκεκριμένη θέση. Η κηδεία του Ιακώβ, είπε ο Θεός στον Μωυσή, δημιούργησε ένα προηγούμενο όσον αφορά στον ειδικά καθορισμένο σχηματισμό πορείας και καταυλισμού. Για το λόγο αυτό, οι φυλές του Ισραήλ δεν θα είχαν την οποιαδήποτε ένσταση για τη θέση τους κατά το ταξίδι μέσα στην έρημο, ενθυμούμενες πάντα την ανάλογη ρύθμιση που είχαν ακολουθήσει οι πρόγονοί τους κατά τη διάρκεια της κηδείας του Ιακώβ.

Το προφανές ερώτημα που τίθεται είναι γιατί ο Μωυσής ανησυχούσε ότι οι φυλές θα φιλονικούσαν για τις θέσεις τους. Επρόκειτο για ώριμους ενήλικες και όχι για μικρά παιδιά! Από την άλλη πλευρά, βάσει ποιας λογικής ή εμπειρία της ταφής του Ιακώβ, σχεδόν δύο αιώνες ωρίτερα, απέκλειε τη δυνατότητα τέτοιων φιλονικιών;

Μια εξήγηση είναι ότι οι άνθρωποι πολύ συχνά γίνονται νευρικοί και ευέξαπτοι σε περιόδους έντονης πίεσης και στρες. Οι φυλές του Ισραήλ ταξίδευαν κάτω από σκληρές συνθήκες, μέσα στην ακατοίκητη και αφιλόξενη έρημο. Παρόλο που απολάμβαναν της υπερφυσικής προστασίας του Θεού, ήταν ωστόσο σε επισφαλή θέση. Η έρημος δεν παρείχε φαγητό ούτε νερό και έτρεφαν τις οικογένειές τους

μόνο χάρη στο μάννα που έπεφτε κάθε μέρα από τον ουρανό και σε μια πηγή που, ως εκ θαύματος, τους συνόδευε. Πίσω από τη νεφέλη της θείας Πρόνοιας που προστατευτικά τους περικύκλωνε, υπήρχαν φίδια, σκορπιοί και άλλα άγρια ζώα, καθώς βέβαια και ο εξουθενωτικός ήλιος της ερήμου. Οι φυλές όμως ακολούθησαν πιστά τον Θεό μέσα στην έρημο, σε όλη εκείνη την πραγματικά δύσκολη και αγχωτική περίοδο.

Αυτό ήταν λοιπόν που ανησυχούσε τον Μωυσή. Φοβόταν ότι το άγχος του ταξιδιού στην έρημο θα προκαλούσε, δικαιολογημένα βέβαια, ιδιαίτερα οξύθυμους χαρακτήρες και νευρικές συμπεριφορές και αντιδράσεις. Κατόπιν αυτού, ο Μωυσής υπολόγιζε ότι θα ήταν καλύτερο να αποφύγει την οποιαδήποτε φιλονικία και τσακωμό, επιτρέποντας σε όλους να ταξιδεύουν και να κατασκηνώνουν όπως τους ευχαριστούσε, παρά να αντιστοιχίσει την καθεμία φυλή σε μία συγκεκριμένη θέση, γεγονός που ενδεχομένως θα προκαλούσε περαιτέρω δυσarέσκεις.

Ο Θεός τού απάντησε υπενθυμίζοντάς του την προγενέστερη εμπειρία της ταφής του Ιακώβ. Παρά τα έντονα συναισθήματα θλίψης που αισθάνονταν οι γιοι του Ιακώβ μετά το θάνατό του, διατήρησαν όλοι την αξιοπρέπεια και την ψυχραιμία τους κατά τη δύσκολη διαδικασία της μεταφοράς των λειψάνων του στην Χεβρώνα. Αυτή ήταν μια περίοδος πένθους και θλίψης, όμως τα αδέρφια κατάφεραν να συμπεριφερθούν ήρεμα. Αντιστάθηκαν επιτυχώς στην κοινή ανθρώπινη τάση να γίνεται κάποιος αρκετά ιδιότροπος και εριστικός σε περιόδους στρες, επιδεικνύοντας άριστη οργάνωση και απόλυτη αυτοσυγκράτηση και αυτοέλεγχο σε κείνη τη δύσκολη στιγμή.

Ο Θεός γνώριζε ότι οι γιοι του Ιακώβ είχαν κληροδοτήσει τα πολύτιμα αυτά χαρακτηριστικά στους απογόνους τους. Έτσι, ο Μωυσής δεν είχε κανένα λόγο να ανησυχεί για πιθανές αντιρρήσεις των φυλών ως προς τις θέσεις πορείας και στρατοπέδευσης, καθώς ο Θεός τον διαβεβαίωσε ότι ο λαός του Ισραήλ είχε κληρονομήσει από τους προγόνους του την εξέχουσα αρετή διατήρησης αυστηρών προτύπων συμπεριφοράς, ακόμη και κάτω από συνθήκες ισχυρής πίεσης.

Ευτυχώς, η παράδοση αυτή συνεχίστηκε και σε όλες τις μεταγενέστερες γενιές του εβραϊκού λαού, μέχρι και την εποχή μας. Υπάρχουν πολλές ιστορίες ανιδιοτέλειας και αδιασάλευτης ακεραιότητας από εβραίους κρατούμενους σε στρατόπεδα ή άλλους εβραίους που ζούσαν στη γερμανοκρατούμενη Ευρώπη κατά τη διάρκεια του Ολοκαυτώματος. Παρά τις προσπάθειες των Ναζί για τον υποβιβασμό της προσωπικότητας των εβραίων σε καθαρά ζώδες επίπεδο, πολλοί Εβραίοι διατήρησαν σθεναρά την αξιοπρέπειά τους και ενήργησαν με αkéραιο ήθος και ευγένεια ακόμα και κάτω από τις ακραία επώδυνες συνθήκες που βίωναν.

Αντίστοιχα οφείλουμε κι εμείς να είμαστε αληθινοί φορείς της κληρονομιάς αυτής στις μέρες μας, αντιστεκόμενοι στη φυσική τάση αλλοίωσης του χαρακτήρα και της συμπεριφοράς μας στις συνθήκες πίεσης και άγχους που ζούμε σήμερα, τόσο στο Ισραήλ όσο και σε αρκετές χώρες της Διασποράς. Ας ακολουθήσουμε την παράδοση των προγόνων μας, που μας διδάσκει να παραμένουμε πιστοί στις αυστηρές προδιαγραφές του έθνους μας για ακεραιότητα, ανιδιοτέλεια και αληθινή ανθρωπιά, τόσο στην απλή καθημερινότητα αλλά, ακόμα σπουδαιότερα, και στις πλέον σκληρές περιόδους και καταστάσεις μεγάλων δυσκολιών, έντασης και άγχους.